

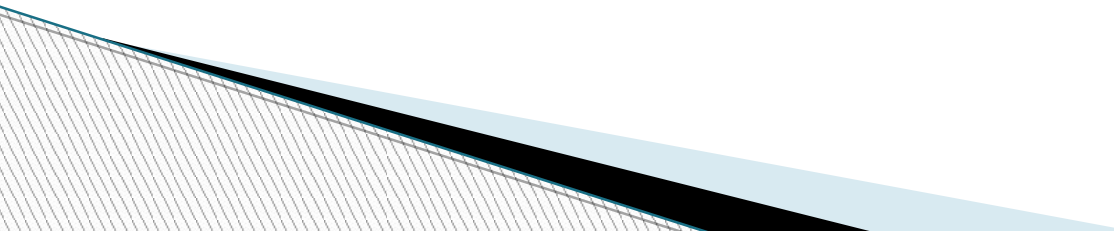
Aktuálne makroekonomické dianie a starnutie populácie

RNDr. Viliam Páleník, PhD.
Ekonomický ústav SAV

Konferencia CRIBIS Business Info User Day 2017,
17.10.2017, Bratislava Twin City C

Spracované v rámci projektu: APVV-15-0722 Sociálna pasca - náklady a cesta von

Aktuálne makroekonomické dianie a starnutie populácie

- ▶ **Štruktúra vystúpenia:**
 - ▶ Makroekonomický vývoj vo svete
 - ▶ Makroekonomický vývoj na Slovensku
 - ▶ Vonkajšie riziká
 - ▶ Vnútorné riziká
 - ▶ Starnutie populácie na Slovensku
 - ▶ Strieborné inovácie vo finančníctve
 - ▶ Závery
-

Makroekonomický vývoj vo svete

EASTERN EUROPE CONSENSUS FORECASTS: REGIONAL ECONOMIC ACTIVITY

↑ Consensus Forecast Increase From Prior Month

↓ Consensus Forecast Decrease From Prior Month

September 2017 Survey	Real GDP % increase			Consumer Prices % increase			Current Account Balance, US\$bn		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Bulgaria	3.4	3.5 ↑	3.3	-0.8	1.7	1.9 ↓	2.2	1.3	1.1
Croatia	3.0	2.9 ↑	2.7 ↑	-1.1	1.1 ↓	1.5 ↓	1.4	1.7	1.4
Czech Republic	2.5	4.0 ↑	3.0 ↑	0.7	2.4 ↑	2.1	2.3	1.9	1.4
Estonia	2.1 ↑	3.8 ↑	3.0 ↑	0.1	3.3 ↑	2.8 ↑	0.4	0.5	0.3
Hungary	2.0	3.7	3.4 ↑	0.4	2.4	2.9	6.8	4.6	4.2
Latvia	2.0	3.9 ↑	3.3 ↑	0.1	2.9 ↑	2.6 ↑	0.4	-0.1	-0.2
Lithuania	2.3	3.6 ↑	3.2 ↑	0.5	3.4 ↑	2.7 ↑	-0.4	-0.6	-0.6
Poland	2.7	3.9 ↑	3.4	-0.6	1.8 ↓	2.0	-1.0	-3.8	-6.6
Romania	4.8	5.3 ↑	3.8 ↑	-1.5	1.1	3.1 ↑	-4.4	-6.6	-7.3
Russia	-0.2	1.7 ↑	1.8 ↑	5.4	3.8 ↓	4.1 ↓	25.0	38.6	37.6
Slovakia	3.3	3.3	3.6 ↑	-0.5	1.3	2.0	-0.6	-0.1	0.2
Slovenia	3.1 ↑	3.9 ↑	3.0	-0.1	1.6	1.9	2.3	2.7	2.7
Turkey	3.2 ↑	4.7 ↑	3.6 ↑	7.8	10.6 ↑	8.0	-32.6	-37.5	-39.2
Ukraine	2.3	1.9	2.9	13.9	13.0 ↑	8.4 ↑	-3.8	-3.9	-4.4
Eastern Europe ¹	1.8	3.2	2.8	4.7	5.2	4.7	-25.4	-18.0	-25.2
CIS ²	0.3	2.0	2.1	7.1	5.5	5.2	2.4	23.2	23.0
South-East Europe ³	3.9	4.1	3.5	-0.9	1.5	2.6	-4.4	-8.0	-9.4
Central Europe ⁴	2.6	3.9	3.3	-0.2	2.0	2.1	9.8	5.4	1.9
Western Europe ⁵	1.8	1.9	1.8	0.4	1.6	1.6	440.3	494.8	523.9
North America ⁶	1.5	2.2	2.4	1.3	2.0	1.9	-502.6	-533.5	-568.8
Asia Pacific ⁷	4.7	4.9	4.7	1.7	1.7	2.1	605.2	574.9	563.4
Latin America ⁸	-0.6	1.7	2.6	13.3	13.7	12.4	-96.4	-92.4	-114.1

Makroekonomický vývoj na Slovensku

SLOVAKIA

SEPTEMBER 2017[illegible]

Aktuálne makroekonomické dianie

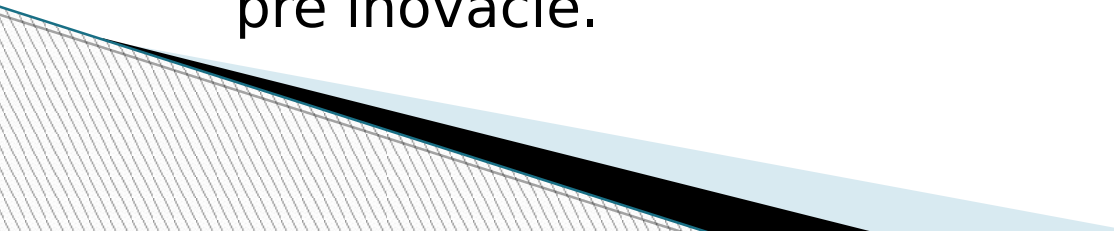
► Vonkajšie riziká:

- EU
- USA
- Čína, Rusko
- Ceny ropy a plynu
- Ceny nerastných surovín

Aktuálne makroekonomické dianie

- ▶ **Vnútorne riziká:**
- ▶ Krátkodobé – θ
- ▶ Strednodobé – zadlžovanie domácností
 - Spotrebné úvery
 - Hypotéky
- ▶ Dlhodobé
 - Dlhodobá nezamestnanosť sociálna vylúčenosť
 - Starnutie populácie

Aktuálne makroekonomické dianie a starnutie populácie

- ▶ Starnutie populácie na Slovensku
 - Predlžovanie veku dožitia
 - Pokles natality
 - ▶ Verejné financie
 - Zdravotný systém
 - Dôchodkový systém
 - Dlhodobá starostlivosť
 - Školstvo
 - ▶ Strieborná ekonomika:
 - Prispôsobenie štruktúry produkcie meniacim sa potrebám starnúcej populácie ktorá prináša príležitosti pre inovácie.
-

Aktuálne makroekonomické dianie a starnutie populácie

► Strieborné vekové skupiny:

- 50 – 64 rokov – starnúci (angl. young-old; fr. jeunes seniors; nem. Ältere Erwerbstätigen),
- 65 – 79 rokov – starí (angl. old-old alebo middle old; seniors; nem. Personen im Rentenalter),
- nad 80 rokov – najstarší (angl. oldest-old alebo very old; vieux seniors; nem. Hochaltrige Personen)

► Strieborné inovácie vo finančníctve

- Privátne zdravotné a penzijné poistenie a sporenie
- Osobné poradenské služby
- Reverzné hypotéky
 - ▢ Dlhový model
 - ▢ Predajný model

Závery

- ▶ „Žijeme dobré časy“
- ▶ Nepodceniť vonkajšie riziká
- ▶ Domáce riziká:
 - Krátkodobé -
 - Strednodobé - zadlžovanie domácností
 - Dlhodobé - starnutie populácie slovenskej populácie
- ▶ Riziko pre verejné financie
- ▶ Šanca pre striebornú ekonomiku
- ▶ Príležitosti na inovácie vo finančníctve
 - sporenie, poistenie, spätná hypotéka

Ďakujem za pozornosť

RNDr. Viliam Páleník, PhD.
Ekonomický ústav SAV
www.ekonom.sav.sk
viliam.palenik@savba.sk

Zdroje:

1. Eastern Europe Consensus Forecasts
2. Páleník, v a kol.: Strieborná ekonomika – potenciál na Slovensku. EÚ SAV, Bratislava 2014, 370p.